

تعیین الگوی مصرف سیگار در سربازان نیروهای نظامی و انتظامی استان گیلان در سال ۱۳۸۴

زهرا محتشم امیری^۱ M.D.*، سید شهرام میرزمانی^۲ M.D.** و محمود رضوانی^۳ M.D.***

آدرس مکاتبه: * دانشگاه علوم پزشکی گیلان - دانشکده پزشکی - بخش پزشکی اجتماعی - رشت - ایران

** مرکز آموزش‌های تخصصی نیروی دریایی استان گیلان - رشت - ایران

*** مرکز بهداشت استان گیلان - رشت - ایران

تاریخ اعلام وصول: ۱۳۸۴/۷/۲۷ تاریخ دریافت مقاله اصلاح شده: ۱۳۸۴/۹/۲۷ تاریخ اعلام قبولی مقاله: ۱۳۸۴/۱۰/۱۵

خلاصه

مقدمه: مطالعات چندی ارتباط مثبت بین مصرف سیگار و پرسنل نظامی به‌خصوص سربازان را نشان داده‌اند. نگاهی به جمعیت ایران حاکی از قرارگیری یک گروه جمعیتی بزرگ از جوانان در دوره سربازی می‌باشد. لذا این مطالعه با هدف بررسی شیوع مصرف سیگار در سربازان استان گیلان انجام شده است.

مواد و روش کار: در یک مطالعه مقطعی ۶۱۲ سرباز در استان گیلان به‌صورت نمونه‌گیری سهمیه‌ای تصادفی توسط پرسشنامه خود ایفا و بدون نام مورد سؤال واقع شدند. پرسشنامه در دو بخش مشخصات دموگرافیک شامل (سن، طول مدت سربازی، تأهل، سطح تحصیلات والدین، مصرف سیگار در دوستان و اعضای خانواده) و بخش دوم شامل وضعیت مصرف سیگار در هنگام پژوهش (مصرف یا عدم مصرف سیگار، تعداد نخ سیگار مصرفی در روز، زمان شروع به سیگار کشیدن و دفعات ترک سیگار) تنظیم گردید. پرسشنامه‌ها بین سربازان توزیع و جمع‌آوری گردید. اطلاعات جمع‌آوری شده با استفاده از نرم‌افزار SPSS 11.5 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و از تست‌های آماری X^2 ، Logistic Regression استفاده گردید.

نتایج: در این مطالعه میانگین و انحراف معیار سنی افراد تحت مطالعه 21.8 ± 2 سال با محدوده سنی ۱۸-۲۹ سال و متوسط طول مدت سربازی در آنان 8.8 ± 5.8 ماه بود. ۸۲/۲ درصد مجرد، ۲۵ درصد بی‌سواد یا کم‌سواد، ۳۷/۱ درصد دارای دیپلم و ۳۷/۹ درصد دارای تحصیلات عالی بودند. از کل سربازان، ۲۳۳ نفر (۳۸/۱ درصد) تجربه مصرف سیگار داشتند که ۱۵۷ نفر (۲۵/۷ درصد) در حال حاضر سیگاری هستند. از افراد سیگاری ۱۲۹ نفر (۸۲/۲ درصد) سیگار را قبل از دوره سربازی شروع کرده‌اند. میانگین و انحراف معیار سن شروع مصرف سیگار 16.8 ± 3.2 سال نشان داده شد. آزمون X^2 بین مصرف سیگار در حال حاضر با داشتن دوستان سیگاری ($p < 0.05$) رابطه‌ای نشان داد. پس از انجام Logistic Regression، تنها متغیر وارد شده، داشتن دوستان سیگاری بوده است ($p < 0.00001$).

بحث: اگر چه مطالعه حاضر نشان دهنده عدم تفاوت بین مصرف سیگار در سربازان با کل اجتماع در همان گروه